

Vec T-613/97

Union française de l'express (UFEX) a i. proti Komisii Európskych spoločenstiev

„Štátna pomoc — Oblasť pošty — Verejnoprávny podnik poverený službou všeobecného hospodárskeho záujmu — Logistická a obchodná pomoc poskytnutá dcérskej spoločnosti nepodnikajúcej vo vymedzenom sektore — Odvolanie — Postúpenie Súdnym dvorom“

Rozsudok Súdu prvého stupňa (tretia rozšírená komora) zo 7. júna 2006 . . . II - 1537

Abstrakt rozsudku

1. *Akty inštitúcií — Odôvodnenie — Povinnosť — Rozsah*
[Zmluva ES, článok 92 (zmenený, teraz článok 87 ES) a články 93 a 190 (zmenené, teraz články 88 ES a 253 ES)]
2. *Akty inštitúcií — Odôvodnenie — Povinnosť — Rozsah*
[Zmluva ES, článok 190 (zmenený, teraz článok 253 ES)]

3. *Akty inštitúcií — Odôvodnenie — Povinnosť — Rozsah*
[Zmluva ES, článok 173 (zmenený, teraz článok 230 ES) a článok 190 (zmenený, teraz článok 253 ES)]
4. *Akty inštitúcií — Odôvodnenie — Povinnosť — Rozsah*
[Zmluva ES, článok 92 (zmenený, teraz článok 87 ES) a články 93 a 190 (zmenené, teraz články 88 ES a 253 ES)]
5. *Pomoc poskytovaná štátmi — Pojem*
[Zmluva ES, článok 92 ods. 1 (zmenený, teraz článok 87 ods. 1 ES)]
6. *Pomoc poskytovaná štátmi — Pojem*
[Zmluva ES, článok 92 ods. 1 (zmenený, teraz článok 87 ods. 1 ES)]

1. Je potrebné pripomenúť, že odôvodnenie požadované článkom 190 Zmluvy (teraz článok 253 ES) musí byť prispôsobené charakteru sporného aktu a musia z neho vyplývať jasne a jednoznačne úvahy orgánu, ktorý prijal rozhodnutie, umožňujúce dotknutým subjektom spoznať dôvody prijatého opatrenia a príslušnému súdnemu orgánu vykonávať svoju kontrolu. Požiadavka odôvodnenia musí byť hodnotená vzhľadom na okolnosti daného prípadu, najmä na obsah aktu, na povahu uvádzaných dôvodov a na záujem, ktorý môžu mať na získaní takýchto vysvetlení osoby, ktorým je akt určený, alebo ďalšie osoby priamo a individuálne dotknuté takýmto aktom. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie vymedzovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, pretože odpoveď na otázku, či odôvodnenie aktu zodpovedá požiadavkám článku 190 Zmluvy, musí byť posudzovaná nielen vzhľadom na text aktu, ale tiež na jeho kontext, ako aj

na súhrn právnych pravidiel upravujúcich dotknutú oblasť.

Pokiaľ ide podrobnejšie o rozhodnutie Komisie, ktorá vyvodzuje záver o neexistencii údajnej štátnej pomoci uvádzanej sťažovateľom, Komisia je v každom prípade povinná vysvetliť sťažovateľovi dostatočným spôsobom dôvody, pre ktoré v sťažnosti uvádzané skutkové a právne údaje nepostačovali na preukázanie existencie štátnej pomoci. Komisia však nie je povinná zaujať stanovisko k údajom, ktoré sú

zjavne nad rámec konania, ktoré nemajú význam, alebo sú zjavne druhoradé.

v štruktúre jej rozhodnutia, umožňujúce súdu Spoločenstva a zainteresovaným účastníkom spoznať podmienky, za ktorých Komisia aplikovala Zmluvu.

(pozri body 63, 64)

2. V prípade, ak Komisia disponuje právomocou voľnej úvahy s cieľom, aby bola schopná plniť svoje funkcie, rešpektovanie záruk poskytnutých právnym poriadkom Spoločenstva v správnych konaniach má ešte zásadnejšiu dôležitosť. Medzi týmito zárukami figuruje najmä povinnosť príslušnej inštitúcie starostlivo a nestranne skúmať všetky relevantné prvky daného prípadu a odôvodniť dostačujúcim spôsobom svoje rozhodnutia.

S výnimkou mimoriadnych okolností rozhodnutie musí obsahovať odôvodnenie uvedené vo svojom obsahu a nemôže byť formulované po prvýkrát a dodatočne pred súdom. Odôvodnenie totiž v zásade musí byť oznámené dotknutej osobe v rovnakom čase ako rozhodnutie, ktoré má voči nej negatívne právne účinky. Preto, pokiaľ rozhodnutie Komisie uplatňujúce článok 92 Zmluvy (zmenený, teraz článok 87 ES) je postihnuté podstatnými nedostatkami, Komisia ho nemôže konvalidovať dovoľávajúc sa po prvýkrát pred Súdom prvého stupňa údajov a iných prvkov analýzy umožňujúcich konštatovať, že uplatnenie článku 92 Zmluvy bolo správne, aspoň pokiaľ nejde o prvky analýzy, ktoré neboli popreté žiadnym z účastníkov počas predchádzajúceho správneho konania.

(pozri bod 65)

3. Hoci v odôvodnení rozhodnutí, ktoré musí prijať na zabezpečenie uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže, Komisia nie je povinná diskutovať o všetkých skutkových a právnych okolnostiach, ako aj o úvahách, ktoré ju viedli k prijatiu takéhoto rozhodnutia, skutočnosťou zostáva, že je v zmysle článku 190 Zmluvy (zmenený, teraz článok 253 ES) povinná uviesť aspoň skutočnosti a úvahy, ktoré majú základnú dôležitosť

Z toho vyplýva, že odôvodnenie podané pracovníkmi Komisie pred Súdom

prvého stupňa nemôže konvalidovať nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Výrok a odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí byť podľa článku 190 Zmluvy povinne odôvodnené, predstavujú nedeliteľný celok, z čoho vyplýva, že v zmysle zásady kolegiality prislúcha iba kolégiu členov Komisie prijať zároveň obidve alebo akúkoľvek zmenu dôvodov presahujúcu čisto pravopisné alebo gramatické prispôbenie, keďže je to výlučnou pôsobnosťou kolégia.

V tejto súvislosti je súd Spoločenstva povinný v rámci žaloby o neplatnosť podanej podľa článku 173 Zmluvy (zmenený, teraz článok 230 ES) obmedziť sa na kontrolu zákonnosti napadnutého aktu. Súdu prvého stupňa preto neprislúcha nahrádzať prípadnú absenciu odôvodnenia alebo dopĺňať predmetné odôvodnenie Komisie pripájajúc k nemu alebo nahrádzajúc ho údajmi, ktoré nevyplývajú zo samotného napadnutého rozhodnutia.

(pozri body 66 — 70)

4. Dosah povinnosti odôvodnenia musí byť posudzovaný v závislosti od okolností

daného prípadu, ktoré prípadne môžu vyžadovať podrobnejšie odôvodnenie.

Podrobnejšie odôvodnenie sa vyžaduje za okolností spočívajúcich v skutočnosti, že rozhodnutie predstavuje jedno z prvých rozhodnutí týkajúcich sa zložitej ekonomickej otázky v rámci uplatnenia ustanovení v oblasti štátnej pomoci, akou je otázka výpočtu nákladov materskej spoločnosti podnikajúcej na vymedzenom trhu obyčajnej pošty a poskytujúcej logistickú a obchodnú pomoc svojej dcérskej spoločnosti nepodnikajúcej na vymedzenom trhu. Rovnako skutočnosť, že v tomto rámci sťažovatelia počas správneho konania predložili viacero ekonomických štúdií, má tiež viesť Komisiu k príprave starostlivého odôvodnenia, odpovedajúc na základné tvrdenia týchto sťažovateľov, ktoré boli podporované týmito ekonomickými štúdiami.

Za týchto okolností nezodpovedá požiadavkám článku 190 Zmluvy (teraz článok 253 ES) odôvodnenie takéhoto rozhodnutia obmedzujúceho sa na veľmi všeobecné vysvetlenie Komisiou sledovanej metódy posúdenia nákladov a konečný získaný výsledok bez toho, aby pripočítaval s požadovanou presnosťou rozličné náklady materskej spoločnosti vzniknuté poskytovaním logistickej a obchodnej pomoci pre jej dcérsku spoločnosť, ako aj fixné náklady súvisiace s používaním poštovej siete

a upresňoval zhodnotenie vlastného kapitálu.

(pozri body 96 — 98)

5. Posúdenie otázky, akým spôsobom sú za absencie analytického účtovníctva vypočítané náklady materskej spoločnosti podnikajúcej na vymedzenom trhu, ktoré vznikli poskytnutím logistickej a obchodnej pomoci jej dcérskej spoločnosti nepodnikajúcej na vymedzenom trhu, predpokladá zložité ekonomické posúdenie. Komisia, keď prijímala akt zahŕňajúci zložité ekonomické posúdenie, požívala širokú právomoc voľnej úvahy a súdna kontrola tohto aktu, hoci je v zásade „úplná“, pokiaľ ide o otázku, či opatrenie spadá do pôsobnosti článku 92 ods. 1 Zmluvy (zmenený, teraz článok 87 ods. 1 ES), sa obmedzuje na overenie rešpektovania procesných pravidiel a pravidiel odôvodnenia, materiálnu presnosť skutkových údajov uvedených pre napádanú voľbu, absenciu zjavnej chyby v posúdení týchto údajov alebo na absenciu zneužitia právomoci. Súdu prvého stupňa najmä neprislúcha nahrádzať svojím ekonomickým posúdením ekonomické posúdenie autora rozhodnutia.

V tejto súvislosti z dôvodu, že materská spoločnosť podniká v sektore obvyčajnej pošty, sa Komisia nedopustila zjavnej chyby v posúdení pri svojej voľbe metódy lineárnej retropolácie. Argument, že táto metóda neberie do úvahy výnosy narastajúcej miery, pretože by sa celkové jednotkové náklady vykonaných činností expresnej pošty museli znižovať so zvýšením objemu činnosti, sa totiž vzťahuje na prípad súkromného podniku začínajúceho svoju činnosť a konkrétne za predpokladu, že tento podnik zavádza svoju distribučnú sieť nanovo. Neuplatňuje sa na zavedenie novej činnosti, ktorá predstavuje iba malú časť už existujúcej činnosti a pre ktorú už bola vynaložená väčšina fixných nákladov. V odvetví, akým je odvetvie obvyčajnej pošty, kde fixné náklady sú veľmi významné, ale vyplývajú zo samotnej existencie siete materskej spoločnosti podnikajúcej na tomto vymedzenom trhu a nezávisle od činnosti jej dcérskej spoločnosti, takýto argument nemožno vziať do úvahy.

(pozri body 128, 130, 131)

6. Pojem štátnej pomoci v zmysle článku 92 Zmluvy (zmenený, teraz článok 87 ES) má širokú pôsobnosť. Toto ustanovenie má za cieľ zabrániť tomu, aby obchod medzi členskými štátmi bol ovplyvnený zvýhodneniami poskytovanými verejnými orgánmi, ktoré

v rôznych podobách narušujú hospodársku súťaž alebo hrozia jej narušením tým, že zvýhodňujú určité podniky alebo výrobu určitých tovarov. Pojem pomoci teda zahŕňa nielen pozitívne plnenie, ako sú dotácie, ale tiež zásahy, ktoré v rôznych formách znižujú náklady, ktoré obvykle zatažujú rozpočet podniku a ktoré takto bez toho, aby boli dotáciami v pravom zmysle slova, majú rovnakú povahu a majú rovnaké účinky. Medzi nepriamymi výhodami, ktoré majú rovnaké účinky ako dotácie, je uvádzané dodanie tovarov alebo služieb za preferenčných podmienok.

Okrem toho článok 92 ods. 1 Zmluvy (zmenený, teraz článok 87 ods. 1 ES) nerozlišuje štátne zásahy podľa príčin alebo cieľov, ale vymedzuje tieto zásahy podľa ich účinkov.

Z tohto dôvodu štátnou pomocou je prevod klientely využívajúcej službu, ktorá nepatrí do vymedzeného odvetvia, vytvorenej materskou spoločnosťou podnikajúcou na vymedzenom trhu pomocou vlastných zdrojov zákonného monopolu na súkromnoprávnu dcérsku spoločnosť bez protihodnoty. Ide totiž o opatrenie odlišujúce sa od logistickej a obchodnej pomoci dcérskej spoločnosti prostredníctvom takéhoto podniku. Toto konštatovanie nemôže byť spochybňované skutočnosťou, že táto klientela nemala účtovnú protihodnotu. Hoci ide o ťažko kvantifikovateľný prvok, neznamená to, že by bol bez hodnoty. V tejto súvislosti vytvorenie a komercializácia zoznamov adries pre určité činnosti predstavujú, ako také, ekonomické činnosti.

(pozri body 158 — 160, 163 — 169)